

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Iš kardomojo kalinimo vietos **tardymo izoliatoriaus** į pataisos įstaigą nuteistuosius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pristato Viešojo saugumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba) arba kitos teisę konvojuoti nuteistuosius turinčios institucijos.“

2 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Areštą atliekančių nuteistųjų darbas **darbinė resocializuojamojo pobūdžio veikla**

1. Areštą ~~Kiekvienas~~ areštą atliekantis nuteistasis, išskyrus areštą atliekančius nepilnamečius, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokykloje, ir nuo bausmių vykdymo sistemos poreikius užtikrinančios darbinės resocializuojamojo pobūdžio veiklos (toliau – darbinė veikla) atleistus nuteistuosius, ne mažiau kaip 20 valandų per savaitę privalo neatlygintinai užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla. gali dirbti, jei pataisos įstaigos administracija pasiūlo darbą ir nuteistasis sutinka. Dirbantiems nuteistiesiems taikomos šio Kodekso 128 straipsnio 1–5 dalių, 129 straipsnio, 131 straipsnio 1, 2 ir 5 dalių, 132 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių taisyklės, nustatytos pataisos namuose paprastosios grupės sąlygomis laikomiems nuteistiesiems.

2. Pataisos įstaigos administracija turi teisę nemokėdama už darbą įtraukti nuteistuosius tik į pataisos įstaigos ir gretimų teritorijų tvarkymo bei nuteistųjų kultūros ir buities sąlygų gerinimo darbus. Tokius darbus nuteistieji atlieka pačiam ir darbas neturi trukti ilgiau kaip tris valandas per dieną. Areštą atliekantys nuteistieji paprastai užsiima pataisos įstaigos ūkio priežiūros, buities sąlygų gerinimo ir teritorijos tvarkymo veiklomis. Pataisos įstaigos administracijai organizuojant nuteistųjų areštu užimtumą darbine veikla vadovaujamosi šio Kodekso 131 straipsnio nuostatomis, išskyrus šiame straipsnyje nurodytas išimtis.

3. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuo darbinės veiklos gali būti atleidžiami tik trumpesnę kaip septynių parų trukmės arešto bausmę atliekantys nuteistieji, taip pat dėl sveikatos būklės (pagal gydytojo išvadą), neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nepilnamečiai nuteistieji areštu, kurie mokosi bendrojo ugdymo įstaigose, sulaukę valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus ir ribotai pakaltinami nuteistieji areštu.“

3 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 66 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Į pataisos įstaigas nuteistuosius, kuriems paskirtas terminuotas laisvės atėmimas arba laisvės atėmimas iki gyvos galvos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pristato Viešojo saugumo tarnyba arba kitos teisę konvojuoti nuteistuosius turinčios institucijos.“

4 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 68 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„68 straipsnis. Nuteistųjų palikimas kardomojo kalinimo vietose, laisvės atėmimo vietos ligoninėje arba kalėjime atlikti ūkio darbus perkėlimas iš vienos grupės į kitą

1. Nuteistieji, kuriems laisvės atėmimo bausmę atlikti nustatyta pataisos namuose, gali būti palikti kardomojo kalinimo vietose, laisvės atėmimo vietos ligoninėje arba kalėjime atlikti ūkio darbus. Nuteistasis iš paprastosios grupės į lengvąją grupę perkeliamas, kai atitinka visas šias sąlygas:

1) yra atlikęs ne mažiau kaip šešis mėnesius, o nepilnametis – atlikęs ne mažiau kaip tris mėnesius paskirtos bausmės paprastosios grupės sąlygomis, o jei paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – atlikęs ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtos bausmės;

2) užsiima darbine veikla šio Kodekso 132 straipsnyje nurodytą laiką ne mažiau kaip keturis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius, o jei paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – užsiima darbine veikla ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtos bausmės;

3) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemones;

4) per paskutinius šešis bausmės atlikimo mėnesius nebuvo baustas už sistemingus bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus ar už itin piktybišką režimo reikalavimų pažeidimą, taip pat administracine tvarka, o jeigu paskirta bausmė yra trumpesnė kaip vieneri metai, – nebuvo baustas per visą atliktos bausmės terminą;

5) neturi galiojančių nuobaudų už padarytus bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus;

6) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką.

2. Atlikti šiuos darbus nuteistasis paliekamas kardomojo kalinimo vietos, laisvės atėmimo vietos ligoninės arba kalėjimo direktoriaus įsakymu, jei yra rašytinis nuteistojo sutikimas. Nuteistasis iš lengvosios grupės grąžinamas į paprastąją grupę, kai atitinka vieną iš šių sąlygų:

1) nutraukė darbo santykius ir ilgiau kaip vieną mėnesį nedirba darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistuosius įdarbinančios įstaigos teritorijos ribų, arba atsisakė užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ar be pateisinamų priežasčių darbinėje veikloje nedalyvauja šio Kodekso 132 straipsnyje nurodytą laiką;

2) už administracinį nusižengimą, padarytą bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jam paskiriama administracinė nuobauda;

3) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą, padarytą bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jis atliko šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nustatytą nuobaudą;

4) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus, padarytus bausmę atliekant lengvojoje grupėje, jam buvo du kartus per vienerius metus skirtos nuobaudos, nenurodytos šios dalies 3 punkte;

5) jis nevykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytų priemonių;

6) nustatoma, kad jam bausmę atliekant lengvojoje grupėje nusikalstamo elgesio rizika akivaizdžiai padidėjo.

3. Atlikti ūkio darbus palikti nuteistieji laikomi pataisos namų paprastosios arba lengvosios grupių laikymo sąlygomis. Nuteistasis iš paprastosios grupės į drausmės grupę perkeliamas, kai atitinka vieną iš šių sąlygų:

1) už administracinį nusižengimą, padarytą bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jam paskiriama administracinė nuobauda;

2) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą, padarytą bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jis atliko šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nustatytą nuobaudą;

3) už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus, padarytus bausmę atliekant paprastojoje grupėje, jam buvo tris kartus per vienerius metus skirtos nuobaudos, nenurodytos šios dalies 2 punkte;

4) jis nevykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytų priemonių;

5) nustatoma, kad jam bausmę atliekant paprastojoje grupėje nusikalstamo elgesio rizika akivaizdžiai padidėjo.

4. Nuteistasis, kuris bausmės atlikimo metu šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais iš lengvosios grupės buvo grąžintas į paprastąją grupę, į lengvąją grupę pakartotinai perkeliamas, jei atitinka visas šias sąlygas:

1) paprastojoje grupėje po perkėlimo yra atlikęs ne mažiau kaip šešis mėnesius paskirtos bausmės;

2) užsiima pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

3) atitinka šio straipsnio 1 dalies 3–6 punktuose nustatytas sąlygas.

5. Nuteistasis, kuris bausmės atlikimo metu šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais iš paprastosios grupės buvo perkeltas į drausmės grupę, į paprastąją grupę grąžinamas, kai atitinka visas šias sąlygas:

1) drausmės grupėje po perkėlimo yra atlikęs ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

2) užsiima pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla ne mažiau kaip šešis paskutinius bausmės atlikimo mėnesius;

3) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemones;

4) neturi galiojančių nuobaudų už padarytus bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimus.

6. Pirmą kartą po nuosprendžio įsiteisėjimo į pataisos įstaigą atvykęs nuteistasis priskiriamas paprastajai grupei.

7. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte, 2 dalies 1 punkte, 4 dalyje ir 5 dalies 2 punkte nustatytos sąlygos dėl nuteistojo dalyvavimo darbinėje veikloje netaikomos šio Kodekso 130 straipsnio 2 dalyje arba kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistiems nuteistiesiems.

8. Metodiką, pagal kurią vertinami nuteistojo nusikalstamo elgesio rizikos pokyčiai, tvirtina Kalėjimų departamento direktorius.“

5 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„69 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas į kitas pataisos įstaigas

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės atėmimas, gali būti perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą toliau atlikti bausmės, jeigu ~~to reikia~~ **tai reikalinga**:

1) siekiant apriboti jo daromą neigiamą įtaką kitiems nuteistiesiems, **arba**;

2) palengvinti nuteistųjų socialinę reabilitaciją, **arba**;

3) užtikrinti veiksmingesnę nuteistojo priežiūrą ir saugumą, **arba**;

4) **vykdant nuteistojo perdavimo į užsienio valstybę, kurios pilietybę jis turi, toliau atlikti terminuoto laisvės atėmimo ar laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės procedūras** arba kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais.

2. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namų ~~paprastosios~~ ar lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos, gali būti perkelti į tos pačios arba kitos pataisos įstaigos ar ~~kardomojo kalinimo vietos~~ **tardymo izoliatoriaus** specialų padalinį – pusiaukelės namus, kur nuteistieji intensyviai rengiami būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės, o kai lygtinis paleidimas gali būti taikomas atlikus vieną trečdalį bausmės, – atlikę ne mažiau kaip vieną ketvirtadalį bausmės;

2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemones;

3) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;

4) neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės **aktų** pažeidimus;

5) **laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu** nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl pažeidimų.

3. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namų lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems negali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos, į pusiaukelės namus gali būti perkelti likus ne daugiau kaip vieneriems metams ir ne mažiau kaip keturiems mėnesiams iki bausmės pabaigos ir jeigu jie atitinka šio straipsnio 2 dalies 2–5 punktuose nustatytas sąlygas. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu šioje dalyje nurodytų nuteistųjų elgesio kontrolė juos laikant pusiaukelės namuose Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis.

~~3- 4. Į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji turi šio Kodekso 91 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 6, 7, 8 ir 10 punktuose nustatytas teises. Pusiaukelės namuose laikomi nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedirba ar nesimoko arba kelia pavojų pusiaukelės namų administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai daro teisės pažeidimus, pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu nutarimu grąžinami iš pusiaukelės namų į pataisos namus.~~

~~4. 5. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji gali būti perkelti į atvirą koloniją, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:~~

~~1) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemones;~~
~~2) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;~~

~~3) nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl teisės pažeidimų.~~ Į pusiaukelės namus perkelti šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas sąlygas atitinkantys nuteistieji gali būti apgyvendinami atviroje kolonijoje, jeigu pusiaukelės namuose tuo metu nėra laisvų vietų arba atvira kolonija yra arčiau nuteistojo darbo ar švietimo ar profesinio mokymo įstaigos. Šiems nuteistiesiems taikomas pusiaukelės namuose laikomiems nuteistiesiems nustatytas režimas.

~~5- 6. Teisę perkelti nuteistąjį iš vienos pataisos įstaigos į kitą turi Kalėjimų departamento direktorius, o toje pačioje įstaigoje pagal šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis 5 dalyse nurodytus reikalavimus – pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą, taip pat perkėlimo į atvirą koloniją ir pusiaukelės namus ir grąžinimo iš jų tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.~~

7. Nuteistasis gali būti laikinai perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą, jeigu to reikia dėl jo dalyvavimo atliekant ikiteisminio tyrimo veiksmus ar bylą nagrinėjant teisme. Sprendimą dėl laikino nuteistojo perkėlimo į kitą pataisos įstaigą priima pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas, o sprendimą dėl nuteistojo grąžinimo – pataisos įstaigos, į kurią nuteistasis buvo laikinai perkeltas, direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas.“

6 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 70 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atskirose pataisos įstaigose arba vieni nuo kitų izoliuoti toje pačioje pataisos įstaigoje turi būti laikomi vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai, **taip pat skirtingoms nuteistųjų grupėms priskirti asmenys ir teisę be sargybos arba palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turintys nuteistieji.** Kartu su nepilnamečiais gali būti laikomi dvidešimt ketverių metų amžiaus nesukakę nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmę pradėjo atlikti būdami nepilnamečiai ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba buvo sumažinta bausmės atlikimo metu **ši rizika buvo akivaizdžiai sumažinta.** Atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose vyrai ir moterys gali būti laikomi kartu.“

2. Pakeisti 70 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Jeigu pataisos įstaigoje bausmę atliekantis nuteistasis raštu prašo pataisos įstaigos administraciją dėl svarbių priežasčių laikyti jį izoliuotą nuo kitų nuteistųjų, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu perkelti šį nuteistąjį į kamerų tipo patalpą ir laikyti jį kameroje vieną arba kartu su kitais tuo pačiu pagrindu kamerų tipo patalpose laikomais nuteistaisiais. Laiką, kuriam nuteistasis perkeliamas į kamerų tipo patalpą, nustato pataisos įstaigos direktorius. Toks nuteistojo

~~perkėlimas į kamerų tipo patalpas nėra nuobauda. Jeigu pataisos įstaigoje bausmę atliekančiam nuteistajam gali kilti grėsmė jo sveikatai ar gyvybei, taip pat tais atvejais, kai kitomis priemonėmis negalima užkirsti kelio šiurkščiam teisės pažeidimui ir būtina pažeidimą darantį ar padariusį nuteistąjį izoliuoti, pataisos įstaigos direktoriaus ar jo įgalioto pareigūno sprendimu jis gali būti ne ilgiau kaip dvidešimt keturias valandas izoliuotas nuo kitų nuteistųjų.~~

7 straipsnis. 73 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 73 straipsnį 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.~~

2. Pakeisti 73 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„2) per du mėnesius gauti vieną ilgalaikį ir vieną trumpalaikį pasimatymą mėnesį gauti keturis pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.~~

3. Pakeisti 73 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti smulkiųjų paketų siuntas (perdavimus);“.~~

8 straipsnis. 74 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.~~

2. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„2) per du mėnesius gauti du ilgalaikius ir du trumpalaikius pasimatymus neribotą skaičių pasimatymų, iš kurių du pasimatymai per mėnesį gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.~~

3. Pakeisti 74 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti smulkiųjų paketų siuntas (perdavimus);“.~~

4. Papildyti 74 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) naudotis maisto ruošimo patalpomis.“

9 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„1) įsigyti maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.~~

2. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„2) per keturis mėnesius mėnesį gauti vieną trumpalaikį pasimatymą, kuris gali vykti nuotoliniu būdu arba specialiose pataisos įstaigos patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas;“.~~

3. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;“.~~

10 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;“.~~

2. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

~~„2) per mėnesį gauti du trumpalaikius ir vieną ilgalaikį keturis pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;“.~~

3. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti ~~smulkiųjų paketų~~ siuntas (perdavimus);“.

11 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmeninių daiktų;**“.

2. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~per mėnesį gauti keturis trumpalaikius ir vieną ilgalaikį pasimatymus~~ **neribotą skaičių pasimatymų, iš kurių du pasimatymai per mėnesį gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;**“.

3. Pakeisti 80 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti ~~smulkiųjų paketų~~ **siuntas (perdavimus);**“.

4. Papildyti 80 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) **naudotis maisto ruošimo patalpomis.**“

12 straipsnis. 85 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytų asmeninių daiktų;**“.

2. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~per du mėnesius~~ **mėnesį** gauti vieną trumpalaikį pasimatymą **du pasimatymus, iš kurių vienas pasimatymas gali vykti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros;**“.

3. Pakeisti 85 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat šio Kodekso 95 straipsnyje nustatytu periodiškumu gauti ~~smulkiųjų paketų~~ **siuntas (perdavimus);**“.

4. Pripažinti netekusia galios 85 straipsnio 2 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas trumpalaikis pasimatymas kalėjimo direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno leidimu su sutuoktiniu, sugyventiniu arba asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių, gali vykti be pataisos įstaigos atstovo. Vaikas turi būti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Toks pasimatymas vyksta uždaroje specialiai įrengtose patalpose.

13 straipsnis. 86 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ~~įsigyti maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės~~ **įsigyti šio Kodekso 92 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų asmeninių daiktų;**“.

2. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~per keturis du mėnesius gauti vieną trumpalaikį pasimatymą,~~ **kuris gali vykti nuotoliniu būdu arba specialiose pataisos įstaigos patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas;**“.

3. Pakeisti 86 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, ~~taip pat gauti smulkiųjų paketų;~~“.

14 straipsnis. 87 ir 88 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 87 ir 88 straipsnius.

87 straipsnis. Nuteistųjų laikymo drausmės grupės sąlygomis terminai ir jų nustatymo tvarka

1. Nuteistųjų laikymo kalėjimo drausmės grupės sąlygomis terminas ~~nuo dviejų iki šešių mėnesių.~~

2. Konkretus nuteistojo laikymo kalėjimo drausmės grupės sąlygomis terminas nustatomas ir pakeičiamas kalėjimo direktoriaus nutarimu.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas nutarimas nuteistajam paskelbiamas pasirašytinai.

88 straipsnis. Paliktų kalėjime atlikti ūkio darbų nuteistųjų laikymo sąlygos

Palikti kalėjime atlikti ūkio darbų nuteistieji gyvena atskirai nuo kitų nuteistųjų ir gali būti laikomi nerakinamose kamerosose. Šie nuteistieji naudoja asmeninėse sąskaitose esančius pinigus, gauna smulkiuosius paketus, pasimatymus, gauna ir siunčia laiškus, skambina telefonu pagal šio Kodekso 73 ir 74 straipsniuose nustatytas taisykles.

15 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) gali be apribojimų gauti pasimatymus, ~~pašto ir perduodamus siuntinius, smulkiuosius paketus~~ **siuntas (perdavimus)**, gauti ir siųsti laiškus, turėti telefoną ir **naudotis telefonu**–jau skambinti;“.

2. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) atviros kolonijos administracijos leidimu gali iki 14 valandų išvykti už atviros kolonijos teritorijos ribų, bet tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu to reikia dėl jų dirbamo darbo pobūdžio **ar darbo paieškos**, arba gydymosi, ar mokymosi **arba jeigu ruošiantis nuteistąjį paleisti iš atviros kolonijos jam reikia spręsti socialinės paramos gavimo, būsto paieškos, gydymo nuo priklausomybės ligų tęstinumo užtikrinimo ar pasinaudojimo kitomis valstybės ar savivaldybių įstaigų ar nevyriausybinių organizacijų teikiamomis paslaugomis klausimus**;“.

3. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės **aktų** pažeidimus, kartą per savaitę iki dviejų parų ne **darbinės veiklos atlikimo ar** darbo metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Šios išvykos ~~leidžiamos~~ **suteikiamos** atviros kolonijos direktoriaus ~~įsakymu~~ **nutarimu**. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;“.

4. Pakeisti 91 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) jeigu neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės **aktų** pažeidimus, kasmetinių atostogų metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius. Ši išvyka ~~leidžiama~~ **suteikiama** atviros kolonijos direktoriaus ~~įsakymu~~ **nutarimu**. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba kiti jų nurodyti asmenys;“.

16 straipsnis. 92 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 92 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„92 straipsnis. Nuteistųjų teisė ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **pataisos įstaigoje turėti asmeninių daiktų**

1. Nuteistieji turi teisę ~~už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje — įsigyti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų. Drausmės grupės sąlygomis ir kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji turi teisę įsigyti tik maisto produktų, higienos reikmenų ir kanceliariinių prekių; jų sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.~~ **turėti šiuos asmeninius daiktus:**

1) maisto produktus, laikraščius, žurnalus, knygas, drabužius, avalynę, patalynę (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, higienos ir kanceliarijos reikmenis, elektros prietaisus ir kitus daiktus – lengvajai grupei priskirti nuteistieji, taip pat atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji;

2) maisto produktus (išskyrus maisto produktus, kurių vartojimui būtinas terminis apdorojimas), laikraščius, žurnalus, knygas, drabužius, avalynę, patalynę (išskyrus antklodę,

čiužinį ir pagalvę), laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, barzdaskutę, higienos ir kanceliarijos reikmenis ir kitus daiktus – paprastajai grupei priskirti nuteistieji;

3) šviežius vaisius ir daržoves, drabužius, avalynę, higienos ir kanceliarijos reikmenis – drausmės grupei priskirti nuteistieji.

2. Didžiausia pinigų suma, už kurią nuteistieji gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, yra:

1) trijų bazinių socialinių išmokų dydžio – paprastajai grupei priskirtiems nuteistiesiems;

2) keturių bazinių socialinių išmokų dydžio – lengvajai grupei priskirtiems nuteistiesiems ir dirbantiems nuteistiesiems;

3) dviejų bazinių socialinių išmokų dydžio – drausmės grupei priskirtiems nuteistiesiems.

Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms grupėms priskirtiems nuteistiesiems leidžiamų turėtų asmeninių daiktų sąrašus nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas gali leisti turėti ir kitų asmeninių daiktų, jei tai sudarytų sąlygas vykdyti veiksmingą nuteistųjų resocializaciją, gerintų jų sveikatą ir gerovę.

3. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ar Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodyti elektros prietaisai, sumos. Apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje suma neribojama nėsčioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nuteistoms motinoms, apgyvendintoms kartu su vaikais pataisos namų vaikų (kūdikių) namuose arba ne pataisos namų teritorijoje esančiose patalpose, teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintiems nuteistiesiems, apgyvendintiems pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų, atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems Asmeninius daiktus nuteistieji įgyja įgyvendindami šio Kodekso 93, 95 ir 97 straipsniuose nustatytas teises.

4. Maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kuriuos nuteistieji gali įsigyti pataisos įstaigos parduotuvėje ir turėti pataisos įstaigoje, sąrašą nustatomi Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse.“

17 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 93 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„93 straipsnis. Nuteistųjų teisė įsigyti literatūros ir rašomųjų reikmenų **prenumeruoti laikraščius ir žurnalus**“.

2. Pakeisti 93 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistiesiems leidžiama už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus įsigyti neribotą kiekį literatūros ir rašomųjų reikmenų, taip pat turimas lėšas prenumeruoti laikraščius bei žurnalus.“

18 straipsnis. 94 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 94 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„94 straipsnis. Nuteistųjų teisė pasimatyti su giminaičiais ir kitais asmenimis

1. Nuteistiesiems leidžiama pasimatymai: trumpalaikiai – iki trijų valandų ir ilgalaikiai – iki vienos paros. Pasimatymų Nuteistųjų pasimatymai vyksta su pataisos įstaigos administracijos priežiūra arba be jos. Nuteistieji, atsižvelgdami į turimų pasimatymų skaičių, pasirenka, kaip įgyvendins savo teisę pasimatyti. Minimalų nuteistiesiems suteikiamų pasimatymų skaičių ir pasimatymų rūšį nustato šio Kodekso 73, 74, 75, 79, 80, 85, 91 ir 152 straipsniai.

2. Su pataisos įstaigos administracijos priežiūra nuteistiesiems leidžiama pasimatyti šiais būdais:

1) nuotoliniu būdu – iki 2 valandų;

2) specialiose pataisos įstaigos patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas nebūtų galimas, – iki 2 valandų;

3) pataisos įstaigos patalpose, neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų, – iki 3 valandų.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti pasimatymai vyksta pataisos įstaigos atstovo akivaizdoje, tačiau pokalbio nesiklausoma. ~~Trumpalaikiai pasimatymai vyksta specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas negalimas. Neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų vyksta papildomi trumpalaikiai pasimatymai socialiniams ryšiams palaikyti arba trumpalaikiai pasimatymai gali vykti tik nuteistojo pasimatymai su sutuoktiniu (sugyventiniu), artimaisiais giminaičiais ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas, taip pat lengvajai grupei priskirtų nuteistųjų pasimatymai.~~ ~~Trumpalaikiai pasimatymai vyksta pataisos įstaigos atstovo akivaizdoje, tačiau pokalbio nesiklausoma. Nuteistojo pageidavimu trumpalaikis pasimatymas gali būti pakeistas dviem telefoniniais pokalbiais.~~

4. Be pataisos įstaigos administracijos priežiūros nuteistiesiems leidžiama pasimatyti šiais būdais:

- 1) specialiose pataisos įstaigos patalpose – iki 24 valandų;**
- 2) pilnamečiam nuteistajam be palydos, o nepilnamečiam nuteistajam – kartu su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis, išvykstant pasimatyti už pataisos namų teritorijos ribų, – iki 8 valandų;**
- 3) parvykstant į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar pas Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius – iki 3 parų, o nuteistųjų kasmetinių atostogų metu – iki 10 parų.**

5. Šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyto pasimatymo metu nuteistajam leidžiama pasimatyti. ~~Ilgalaikiai pasimatymai leidžiami tik su sutuoktiniu (sugyventiniu) ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Šio straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais nuteistajam leidžiama išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų šio Kodekso 104 ir 140 straipsniuose nustatytais atvejais. Į ilgalaikius pasimatymus atvykusiems asmenims sudaromos sąlygos įsigyti maisto produktų pataisos įstaigų parduotuvėse arba, kai yra galimybių, jiems nemokamai tiekiamas šio Kodekso 173 straipsnio 4 dalyje nurodytas maistas. Į ilgalaikius pasimatymus atvykusių asmenų apsipirkimo pataisos įstaigų parduotuvėse ir maitinimo tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius. Nuteistojo pageidavimu vienas ilgalaikis pasimatymas gali būti pakeistas dviem trumpalaikiais pasimatymais arba keturiais telefoniniais pokalbiais.~~

6. Nuteistiesiems, kurie laisvės atėmimo bausmę atlieka būdami priskirti lengvajai grupei, socialiniams ryšiams palaikyti pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu gali būti leidžiama papildomai pasimatyti be pataisos įstaigos administracijos priežiūros.

7. Šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyto pasimatymo metu, nuteistajam arba lankytojams pageidaujant, Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka jiems nemokamai tiekiamas šio Kodekso 173 straipsnio 5 dalyje nurodytas maistas arba sudaromos sąlygos pataisos įstaigoje įsigyti maisto produktų.

8. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji savo teisę pasimatyti įgyvendina tik šio Kodekso 91 straipsnyje nustatyta tvarka išvykę už atviros kolonijos ar pusiaukelės namų teritorijos ribų.

9. 4. Pasimatymas, Pataisos įstaigoje vykstantis pasimatymas, kurio metu pažeidžiama pasimatymų tvarka, nedelsiant nutraukiamas. Jeigu per vienerius metus nuo pasimatymų tvarkos pažeidimo pakartotinai pažeidžiama pasimatymų tvarka arba jeigu už padarytą pasimatymų tvarkos pažeidimą nuteistajam buvo paskirta nuobauda, kiti šio nuteistojo pasimatymai vyksta atskiriant jį nuo lankytojų, o pasimatymai jų neatskiriant vėl leidžiami praėjus šešiesiems mėnesiams nuo trumpalaikių pasimatymų tvarkos pažeidimo ir jeigu nuteistasis neturi nuobaudų, paskirtų už padarytus pasimatymų tvarkos pažeidimus šešis mėnesius nuo pasimatymų tvarkos pažeidimo nuteistajam leidžiama pasimatyti tik šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais būdais.

5. Nuteistąjį, sergantį sunkia liga, gresiančią jo gyvybei, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas privalo leisti aplankyti sutuoktiniui, sugyventiniui, artimiesiems giminaičiams ir asmeniui, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių. Šie aplankymai į pasimatymų skaičių neįskaitomi.

10. 6. Nuteistiesiems sutuoktiniams, kurie abu atlieka laisvės atėmimo bausmę, per metus gali būti suteikiami du ilgalaikiai pasimatymai ir vienas trumpalaikis pasimatymas. Pasimatymais šie nuteistieji sutuoktiniai gali pasinaudoti, jei abu turi teisę gauti norimus pasimatymus. Šių pasimatymų vietą nustato pataisos įstaigų, kuriose sutuoktiniai atlieka bausmes, direktoriai. Nuteistųjų pervežimo ir abu neturi teisės išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, leidžiama pasimatyti šio straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 4 dalies 1 punkte nurodytais būdais, jei jie apmoka visas su vieno iš sutuoktinių pervežimu į kitą pataisos įstaigą susijusias išlaidas apmoka patys nuteistieji. Šių pasimatymų vietą nustato pataisos įstaigų, kuriose sutuoktiniai atlieka bausmes, direktoriai arba juos pavaduojantys pareigūnai.

11. Nuteistąjį, sergantį sunkia liga, gresiančią jo gyvybei, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas privalo leisti aplankyti nuteistojo sutuoktiniui (sugyventiniui), artimiesiems giminaičiams ir asmeniui, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Šie aplankymai į pasimatymų skaičių neįskaitomi.

7. Nuteistiesiems, kurie laisvės atėmimo bausmę atlieka būdami priskirti paprastajai arba lengvajai grupei, socialiniams ryšiams palaikyti pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno nutarimu gali būti suteikiami papildomi trumpalaikiai ir ilgalaikiai pasimatymai.

12. Nuteistojo pageidavimu vienas be pataisos įstaigos administracijos priežiūros vykstantis pasimatymas gali būti pakeistas dviem su pataisos įstaigos administracijos priežiūra vykstančiais pasimatymais arba keturiais telefoniniais pokalbiais, o vienas su pataisos įstaigos administracijos priežiūra vykstantis pasimatymas – dviem telefoniniais pokalbiais.

13. 8. Pasimatymų ir sergančių nuteistųjų lankymo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

19 straipsnis. 95 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 95 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„95 straipsnis. Nuteistųjų teisė gauti pašto bei perduodamus siuntinius ir smulkiuosius paketus **daiktų siuntą (perdavimą)**

1. Nuteistiesiems leidžiama **Nuteistieji turi teisę** per šešis mėnesius gauti vieną pašto arba perduodamą drabužių, patalynės (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), avalynės siuntinį **siuntą (perdavimą)**.

2. Vienas pašto siuntinys neturi sverti daugiau kaip dešimt kilogramų, o perduodamas siuntinys – daugiau kaip penkiolika kilogramų **Siunta (perdavimu)** nuteistajam gali būti perduodami drabužiai, patalynė (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), avalynė, laikrodžiai, pagaminti ne iš brangiųjų metalų, elektros prietaisai.

3. Pataisos įstaigų administracija gali priimti drabužių labdaros siuntas **Viena siunta (perdavimas)** neturi sverti daugiau kaip 15 kilogramų.

4. Pašto ir perduodamų drabužių, patalynės (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), avalynės siuntinių, smulkiųjų paketų su spauda, vokais, pašto ženklais ir rašymo popieriumi priėmimo ir įteikimo nuteistiesiems, labdaros siuntų priėmimo ir paskirstymo **Siuntos (perdavimo) priėmimo ir įteikimo** nuteistiesiems tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“

20 straipsnis. 96 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 96 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„96 straipsnis. Nuteistųjų teisė naudotis elektros prietaisais ir kitais daiktais

1. Nuteistiesiems, išskyrus laisvės atėmimo bausmę atliekančius pataisos įstaigose drausmės grupės laikymo sąlygomis ar perkeltus į kamerų tipo patalpas nuteistuosius, leidžiama naudotis už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus įsigytais ar perduotais Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytais elektros prietaisais ir kitais daiktais **Nuteistieji, turintys teisę naudotis elektros prietaisais, apmoka už šių prietaisų sunaudotą elektros energiją.**

2. Nuteistiesiems leidžiamų naudotis elektros prietaisų techninius parametrus, įsigijimo, perdavimo ir naudojimosi jais tvarką, taip pat šių prietaisų elektros energijos sąnaudų ir išlaidų už sunaudotą elektros energiją apskaičiavimo ir apmokėjimo taisykles nustato Kalėjimų departamento direktorius.

3. Elektros prietaisai ir kiti daiktai motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu paaimami iš nuteistųjų:

1) pažeidusių šio straipsnio 2 dalyje nurodytą naudojimosi elektros prietaisais tvarką, – iki šešių mėnesių;

2) turinčių skolą už nurodytų elektros prietaisų sunaudotą elektros energiją, – iki bus sumokėta skola;

3) perkeltų į drausmės grupę ar kamerų tipo patalpas **praradus teisę turėti elektros prietaisus.**

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais paaimti elektros prietaisai ir kiti daiktai saugomi pataisos įstaigoje arba gali būti gražinami juos perdavusiems asmenims pagal jų arba nuteistojo rašytinį prašymą.“

21 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 97 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„97 straipsnis. Nuteistųjų teisė turėti laikrodžius, dėvėti savo drabužius bei avėti savo avalynę **nusipirkti asmeninių daiktų**

1. Nuteistiesiems leidžiama turėti laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, dėvėti savo drabužius ir avėti savo avalynę. Šiuos daiktus nuteistieji gauna pašto arba perduodamame siuntinyje, pasimatymų metu arba perka pataisos įstaigos parduotuvėje **Šio Kodekso 92 straipsnyje nurodytus asmeninius daiktus nuteistieji turi teisę nusipirkti.**

2. Atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji asmeninius daiktus perkasi patys. Kitų nuteistųjų apsipirkimą organizuoja pataisos įstaiga.

3. Didžiausia pinigų suma, už kurią nuteistieji gali per mėnesį nusipirkti asmeninių daiktų, yra:

1) trijų bazinių socialinių išmokų dydžio – paprastajai grupei priskirtiems nuteistiesiems;

2) keturių bazinių socialinių išmokų dydžio – lengvajai grupei priskirtiems nuteistiesiems ir dirbantiems nuteistiesiems;

3) dviejų bazinių socialinių išmokų dydžio – drausmės grupei priskirtiems nuteistiesiems.

4. Į šio straipsnio 3 dalyje nurodytą didžiausią pinigų sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ir elektros prietaisai, sumos.

5. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos netaikomos nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nuteistoms motinoms, apgyvendintoms kartu su vaikais pataisos namų vaikų (kūdikių) namuose arba ne pataisos namų teritorijoje esančiose patalpose, teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintiems nuteistiesiems, apgyvendintiems pataisos įstaigos ar tardymo izoliatoriaus gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų, atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems.“

22 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 97 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) ~~keturių~~ **šešių** bazinių socialinių išmokų dydžio – lengvajai grupei priskirtiems nuteistiesiems ir dirbantiems nuteistiesiems;“.

23 straipsnis. 107 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 107 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Santuokos sudarymo metu nuteistieji gali dėvėti tai progai skirtus drabužius. Pataisos įstaigos direktorius **arba jį pavaduojantis pareigūnas** turi teisę suteikti santuoką sudariusiam nuteistajam vieną papildomą ~~ilgalaikį~~ **specialiose pataisos įstaigos patalpose be pataisos įstaigos administracijos priežiūros vykstantį** pasimatymą.“

24 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 110 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) pasibaigus pasivaikščiojimui ir ~~ilgalaikiam~~ pasimatymui, sutvarkyti tam skirtą vietą ar patalpą.“

25 straipsnis. XI skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti XI skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„XI SKYRIUS

PATAISOS ĮSTAIGŲ REŽIMAS IR LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĘ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ, KURIEMS PASKIRTAS LAISVĖS ATĖMIMAS, PATAISOS PRIEMONĖS“.

26 straipsnis. 111 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 111 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„111 straipsnis. **Pataisos įstaigų režimo paskirtis ir** Nuteistųjų, kuriems paskirtas laisvės atėmimas, **nuteistųjų** pataisos priemonės

1. Pataisos įstaigų režimo pagrindinė paskirtis – padėti įgyvendinti nuteistųjų pataisos priemonės ir užtikrinti pataisos įstaigų saugumą.

2. Nuteistųjų, kuriems paskirtas laisvės atėmimas, Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų pataisos priemonės yra šios: laisvės atėmimo režimas, nuteistųjų darbas, socialinė rehabilitacija, bendrasis ugdymas ir profesinis mokymas **ir nuteistųjų užimtumas.**“

27 straipsnis. 112 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 112 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nuteistiesiems, išskyrus šio Kodekso 91 ir 152 straipsniuose numatytus atvejus, leidžiama su savimi turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kurių sąrašą nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. Rasti nuteistųjų pataisos įstaigoje turimi pinigai ir vertingi daiktai motyvuotu pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu paimami ir perduodami į pataisos įstaigos socialinės **Socialinės** paramos nuteistiesiems fondą. Maisto produktai, būtiniausi reikmenys ir kiti daiktai Daiktai, kurie nenumatyti **nuteistiesiems** leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų **asmeninių** daiktų sąraše, taip pat maisto produktai, kurių tinkamumo vartoti terminas yra pasibaigęs, Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka sunaikinami.“

2. Pakeisti 112 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio Kodekso nustatyta tvarka nuteistiesiems leidžiama ne už grynuosius pinigus, išskyrus šio Kodekso 91 ir 152 straipsniuose numatytus atvejus, ~~apsipirkti pataisos įstaigų parduotuvėse įsigyti~~ **Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytų asmeninių daiktų**, gauti pasimatymus, ~~pašto ir perduodamus siuntinius, smulkiuosius paketus, siuntas (perdavimus),~~ gauti ir siųsti pinigines perlaidas, susirašinėti, skambinti telefonu, pasivaikščioti. **Siunta (perdavimu) nuteistajam gali būti perduoti tik tie asmeniniai daiktai, kuriuos jam leidžiama turėti.**“

3. Pakeisti 112 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nuteistiesiems leidžiamų turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų **asmeninių** daiktų bendrą masę nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

28 straipsnis. 117 straipsnio pakeitimas

„1. Nuteistųjų dienotvarkė privalo griežtai reglamentuoti jų elgesį visą parą ir numatyti darbą, **dalyvavimo užimtumo veiklose**, poilsio, buvimo gryname ore, ~~mokymosi~~ ir socialinei reabilitacijai skirtą laiką.“

29 straipsnis. 119 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 119 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„119 straipsnis. Pataisos įstaigos direktoriaus teisės nuteistųjų neteisėtų grupinių veiksmų, šiurkščiai pažeidžiančių pataisos įstaigos vidaus tvarką, atveju

4. Jeigu nuteistieji imasi neteisėtų grupinių veiksmų, šiurkščiai pažeidžiančių pataisos įstaigos vidaus tvarką, pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas turi teisę, pranešęs Kalėjimų departamento direktoriui arba jį pavaduojančiam pareigūnui, ~~įsakymu laikinai nutarimu iki vieno mėnesio sustabdyti:~~

1) nuteistųjų laiškų išsiuntimą, taip pat gautų laiškų, pašto bei perduodamų siuntinių ir smulkiųjų paketų **siuntų (perdavimų)** įteikimą nuteistiesiems;

2) pasimatymų suteikimą nuteistiesiems;

3) ~~maisto produktų ir būtiniausių reikmenų~~ **pirkimą asmeninių daiktų įsigijimą;**

4) paskatinimo priemonių skyrimą nuteistiesiems;

5) leidimą skambinti telefonu;

6) kultūros, sporto ir kitų masinių renginių organizavimą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės nutraukiamos pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno įsakymu, kai išnyksta jų panaudojimo pagrindai.“

30 straipsnis. XI skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti XI skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ANTRASIS SKIRSNIS

LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ DARBAS UŽIMTUMAS

125 straipsnis. Nuteistųjų įtraukimas į darbą **užimtumo tikslas**

1. Kiekvienas laisvės atėmimo bausmę atliekantis nuteistasis privalo dirbti, jeigu jam darbą siūlo pataisos įstaigos administracija. Pataisos įstaigos administracija privalo užtikrinti, kad nuteistieji būtų įtraukiami į darbą atsižvelgiant į jų darbingumą ir, kiek galima, į turimą specialybę. **Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų užimtumo tikslas – mažinti neigiamą įkalinimo įtaką, suteikti galimybę nuteistiesiems įgyti žinių, įgūdžių ir kvalifikacijų, kurios padėtų jiems lengviau integruotis į visuomenę išėjus iš pataisos įstaigos.**

2. Nuteistieji neįgalieji, sulaukę valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus ir ribotai pakaltinami nuteistieji į darbą gali būti įtraukiami tik rašytiniu jų sutikimu, kai yra tam neprieštaraujanti gydytojų išvada ir laisvų darbo vietų. Šių nuteistųjų darbingumo įvertinimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras.

3. Nuteistiesiems darbą parenka pataisos įstaigos administracija, atsižvelgdama į laisvas pareigas ir darbo vietas.

4. Nuteistieji į darbą paprastai įtraukiami pataisos įstaigose ir valstybės įmonėse prie pataisos įstaigų. Ne pataisos įstaigose ir ne valstybės įmonėse prie pataisos įstaigų į darbą įtraukiamų nuteistųjų darbas organizuojamas laikantis nuteistųjų izoliavimo ir apsaugos reikalavimų.

5. Bausmę laisvės atėmimo vietų ligoninėse atliekančių nuteistųjų darbas organizuojamas gydymosi darbo terapijos dirbtuvėse.

6. Nuteistųjų darbas organizuojamas laikantis šio Kodekso 70 straipsnio nustatytų atskiro nuteistųjų laikymo reikalavimų.

7. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems draudžiamas dirbti darbus ir draudžiamas eiti pareigas nustato šio Kodekso 2 priedas.

8. Pataisos įstaigų ir valstybės įmonių prie pataisos įstaigų gamybinė ūkinė veikla privalo tarnauti tik pagrindiniam tikslui – išmokyti nuteistuosius gyvenimo tikslų siekti teisėtais būdais ir

priemonėmis. Ši veikla gali būti finansuojama iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas).

126 straipsnis. Nuteistųjų teisė užsiimti individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla užimtumo formos

1. Nuteistiesiems, išskyrus laisvės atėmimo bausmę atliekančius pataisos įstaigose drausmės grupės laikymo sąlygomis, kurie to pageidauja, gali būti sudaromos sąlygos užsiimti individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla. Ši veikla leidžiama laisvu nuo darbo pataisos įstaigoje metu. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems šio Kodekso nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaromos galimybės užsiimti prasminga nuteistojo ir visuomenės interesus atitinkančia veikla.

2. Pataisos įstaigos direktorius turi teisę leisti nuteistiesiems individualia darbine, kūrybine ir kitokia veikla užsiimti ir vietoj darbo pataisos įstaigoje. Nuteistųjų užimtumo formos:

- 1) darbinė veikla;
- 2) darbas už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų;
- 3) bendrasis ugdymas ir profesinis mokymas;
- 4) individuali veikla;
- 5) dalyvavimas kultūrinėje, švietėjiškoje, sporto veikloje.

3. Nuteistųjų individualios darbinės, kūrybinės ir kitokios veiklos tvarką, taip pat šios veiklos rūšis, kuriomis nuteistiesiems draudžiama užsiimti, nustato Pataisos įstaigos vidaus tvarkos taisyklės.

127 straipsnis. Nuteistųjų užimtumo organizavimas

1. Organizuodama nuteistųjų užimtumą pataisos įstaigos administracija privalo siekti, kad kiekvienas nuteistasis, išskyrus nuteistuosius, atliekančius šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, ne mažiau kaip aštuonias valandas per parą užsiimtų šio Kodekso 126 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla.

2. Pataisos įstaiga, organizuodama nuteistųjų užimtumą:

1) privalo siekti, kad visiems darbine veikla galintiems užsiimti nuteistiesiems būtų pasiūlyta ištraukti, kiek tai įmanoma, į jų įgytą profesiją ar specialybę, turimus darbo įgūdžius, darbo patirtį ar kvalifikaciją atitinkančią veiklą;

2) bendradarbiauja su fiziniais ar juridiniais asmenimis ir su jais sudaro sutartis dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla ar kitomis šio Kodekso 126 straipsnio 2 dalyje nurodytomis užimtumo formomis pataisos įstaigos teritorijoje ar už jos ribų;

3) konsultuoja nuteistuosius, siekdama padidinti jų motyvaciją savarankiškai įsidarbinti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, pradėti ar tęsti mokslus bendrojo ugdymo, profesinėje ar aukštojoje mokykloje;

4) ieško arba teikia praktinę pagalbą savarankiškai darbo vietų, esančių už pataisos įstaigos arba nuteistųjų užimtumą darbine veikla organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, ieškantiems nuteistiesiems, tarpininkauja jiems įsidarbinant;

5) padeda nuteistiesiems įsigyti jų individualiai veiklai vykdyti reikalingų priemonių ir realizuoti vykdant šią veiklą sukurtus gaminius;

6) organizuoja kultūrinius, švietėjiškus ir sporto renginius.

3. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka pataisos įstaiga sudaro sąlygas nuteistiesiems, neturintiems teisės be sargybos arba palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, mokytis profesinio mokymo įstaigoje ar studijuoti aukštojoje mokykloje nuotoliniu būdu.

128 straipsnis. Nuteistųjų užimtumą darbo sąlygos darbine veikla organizuojanti įstaiga

1. Siekiant pataisos įstaigoms padėti organizuoti bausmių vykdymo sistemos poreikius užtikrinantį nuteistųjų užimtumą darbine veikla, gali būti steigiamą speciali nuteistųjų darbinę

veiklą organizuojanti įstaiga. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems nustatoma ne ilgesnė kaip aštuonių valandų darbo diena. Laisvės atėmimo vietų ligoninėje atliekantiems laisvės atėmimo bausmę nuteistiesiems darbo dienos trukmę individualiai kiekvienam nuteistajam nustato gydytojų komisija. Darbo (pamainos) pradžią ir pabaigą nustato pataisos įstaigos direktorius, vadovaudamasis šio Kodekso 117 straipsnio nuostatomis. Nuteistiesiems suteikiamos dvi poilsio dienos per savaitę. Nuteistieji negali būti skiriami dirbti švenčių ir poilsio dienomis, išskyrus darbo įstatymuose numatytus atvejus.

2. Pagrindinis nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos tikslas – padėti nuteistiesiems neprarasti ir (ar) įgyti naujų darbo įgūdžių, kad atlikę bausmę jie galėtų sėkmingai integruotis į visuomenę. Nepertraukiamai veikiančiose įmonėse, atskiruose cехuose, baruose, darbuose, kur yra pertraukiamasis darbo dienos (pamainos) režimas, taip pat darbuose, kur dėl techninių gamybos sąlygų negalima laikytis nuteistiesiems nustatytos kasdieninės ar kas savaitinės darbo trukmės, vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, galima taikyti suminę darbo laiką apskaitą.

3. Nuteistiesiems, kurie įtraukiami į darbą poilsio arba švenčių dienomis, suteikiamas poilsis kitomis dienomis arba šios dienos pridedamos prie atostogų. Vykdydama savo veiklą, nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga užtikrina, kad nuteistųjų darbinės veiklos rezultatai būtų panaudojami visos bausmių vykdymo sistemos veiklos poreikiams tenkinti. Nuteistųjų darbinės veiklos metu sukurtą produkciją ir paslaugas nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga komerciniais tikslais gali teikti ir kitiems asmenims.

4. Atvirose kolonijose atliekančių laisvės atėmimo bausmę ir nepilnamečių nuteistųjų, taip pat nuteistųjų neįgaliųjų darbo ir poilsio laikas nustatomas bendrais pagrindais pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

5. Nuteistųjų darbas organizuojamas remiantis darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančiais teisės aktais.

6. Nuteistųjų teisė į atostogas bausmės atlikimo laikotarpiu nustato šio Kodekso 130 straipsnis.

129 straipsnis. Nuteistųjų valstybinio socialinio draudimo ir valstybinio socialinio draudimo stažo klausimai Socialinės paramos nuteistiesiems fondas

1. Laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji valstybiniu socialiniu draudimu nedraudžiami, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinį draudimą. Visos iš nuteistųjų darbinės veiklos gautos pataisos įstaigos ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos pajamos gali būti naudojamos tik nuteistųjų užimtumo darbine veikla procesui užtikrinti ir nuteistųjų socialinėms ar buities sąlygoms gerinti. Iš nuteistųjų darbinės veiklos gautų pajamų dalį pataisos įstaiga ir nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga perveda į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Socialinės paramos nuteistiesiems fondo sudarymo ir jo lėšų naudojimo tvarką nustato teisingumo ministras.

2. Laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji gali draustis savanorišku valstybiniu socialiniu draudimu nustatyta tvarka arba sudaryti pensijos sutartis su pensijų fondu, taip pat būti pensijų programos dalyviais Pensijų fondų įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis. Nuteistųjų užimtumo darbine veikla proceso organizavimas gali būti finansuojamas iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas).

3. Nuteistųjų darbo atliekant bausmę laikas neįskaitomas į valstybinio socialinio draudimo stažą, išskyrus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka.

130 straipsnis. Nuteistųjų teisė į atostogas

1. Atvirose kolonijose, pataisos namuose lengvosios ir paprastosios grupių laikymo sąlygomis atliekantys laisvės atėmimo bausmę nuteistieji, kurie stropiai dirba, turi teisę į dešimt darbo dienų nemokamas atostogas per vienerius metus. Šios atostogos įskaitomas į bausmės atlikimo laiką.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atostogos suteikiamos nuteistajam atlikus vienuolika mėnesių bausmės, jeigu jis neturi nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus. Atostogos suteikiamos pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti nuteistieji turi teisę šio Kodekso 104 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis savo nemokamų atostogų metu išvykti iš pataisos įstaigos.

131 straipsnis. Nuteistųjų darbo apmokėjimas

1. Nuteistųjų darbas apmokamas pagal jo kiekį ir kokybę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Į stropiai dirbančių nuteistųjų, kurie atlieka bausmę pataisos namuose lengvosios bei paprastosios grupių laikymo sąlygomis ir kalėjimuose paprastosios grupės laikymo sąlygomis, asmeninę sąskaitą turi būti įrašoma, nepaisant visų išskaitų, ne mažiau kaip dvidešimt procentų, o į nuteistųjų neįgaliųjų, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ribotai pakaltinamų nuteistųjų asmeninę sąskaitą — ne mažiau kaip trisdešimt procentų jiems per mėnesį priskaičiuoto darbo užmokesčio.

3. Į nepilnamečių nuteistųjų asmeninę sąskaitą turi būti įrašoma, nepaisant visų išskaitų, ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų jiems per mėnesį priskaičiuoto darbo užmokesčio.

4. Atvirose kolonijose bausmę atliekantiems nuteistiesiems, nepaisant visų išskaitų, turi būti mokama ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų bendro per mėnesį priskaičiuoto darbo užmokesčio.

5. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos taisyklės gali būti netaikomos tik nuteistiesiems, kurie moka alimentus nepilnamečiams vaikams.

132 straipsnis. Išskaitos iš nuteistųjų darbo užmokesčio

1. Iš nuteistųjų darbo užmokesčio į pataisos įstaigose sudaromą socialinės paramos nuteistiesiems fondą atskaitoma: atvirose kolonijose — dešimt procentų, pataisos namuose, laisvės atėmimo vietų ligoninėse ir kalėjimuose — dvidešimt penki procentai, iš nepilnamečių nuteistųjų, išskyrus atliekančius bausmę atviroje kolonijoje, — dvidešimt procentų bendros darbo užmokesčio sumos. Šios išskaitos nedaromos iš darbo užmokesčio dalies, priskaičiuotos už nustatytą išdirbio normų viršijimą, ir premijų. Socialinės paramos nuteistiesiems fondo sudarymo ir jo lėšų naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų išskaitų, iš bendros darbo užmokesčio sumos, išskyrus atviras kolonijas, atskaitomi penki procentai į nuteistojo neliečiamąją asmeninės sąskaitos dalį, kurios naudoti nuteistasis neturi teisės. Ypatingais atvejais bausmės atlikimo metu pataisos įstaigos direktoriaus leidimu nuteistasis gali panaudoti pinigus, turimus neliečiamojoje asmeninės sąskaitos dalyje. Likusi šioje sąskaitoje pinigų suma nuteistajam išduodama tik paleidimo iš pataisos įstaigos metu.

3. Atlikus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas išskaitas, iš likusios uždirbtos sumos atskaitoma pagal vykdomuosius raštus ir kitus vykdomuosius dokumentus Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

4. Alimentai nepilnamečiams vaikams skaičiuojami nuo visos nuteistojo uždirbtos sumos bei visų kitų pajamų rūšių ir atskaičiuojami iki išskaitų į socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

133 straipsnis. Atleidimas nuo išskaitų į socialinės paramos nuteistiesiems fondą

Laisvės atėmimo bausmę pataisos įstaigose paprastosios ir lengvosios grupių laikymo sąlygomis atliekantiems nuteistiesiems, taip pat nuteistiesiems neįgaliesiems, sulaukusiems valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus, ribotai pakaltinamiems ir laisvės atėmimo bausmę atliekantiems laisvės atėmimo vietų ligoninėse nuteistiesiems, kurių asmeninėse sąskaitose yra mažesnė negu vienos bazinės socialinės išmokos dydžio pinigų suma, pataisos įstaigos direktoriaus sprendimu ne ilgiau kaip šešis mėnesius iki bausmės atlikimo laiko pabaigos gali būti nedaromos išskaitos į socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

134 straipsnis. Nuteistųjų įtraukimas į nemokamus darbus

1. Nemokant už darbą, nuteistieji gali būti įtraukti tik į pataisos įstaigų ir gretimų teritorijų tvarkymo, taip pat į nuteistųjų kultūros ir buities sąlygų gerinimo darbus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus darbus nuteistieji atlieka paeiliui ne darbo metu. Tokie darbai neturi trukti ilgiau kaip dvi valandas per dieną.

~~135 straipsnis. Nuteistųjų aprūpinimas pensijomis ir pašalpomis~~

~~1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų pensijos, pašalpos ir visos kitos pajamos įskaitomos į jų asmenines sąskaitas, išskyrus Lietuvos Respublikos pensijų įstatymuose numatytus atvejus, kai paskirtų pensijų mokėjimas nuteistiesiems turi būti nutrauktas.~~

~~2. Valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus sulaukę nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu neteko darbingumo, turi teisę į pensiją Lietuvos Respublikos pensijų įstatymų nustatyta tvarka ir atvejais.~~

~~3. Nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu neteko darbingumo, turi teisę į žalos atlyginimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir atvejais.“~~

31 straipsnis. XI skyriaus papildymas antruoju¹ skirsniu

Papildyti Kodekso XI skyrių antruoju¹ skirsniu:

„ANTRASIS¹ SKIRSNIS

LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĘ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ UŽIMTUMAS DARBINE VEIKLA

130 straipsnis. Nuteistųjų įtraukimo į užimtumą darbine veikla tvarka

1. Kiekvienas laisvės atėmimo bausmę atliekantis nuteistasis, nedirbantis darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, privalo užsiimti pataisos įstaigos pasiūlyta darbine veikla ir taip prisidėti prie jo išlaikymo pataisos įstaigose sąnaudų sumažinimo. Nuteistųjų įtraukimo į darbinę veiklą tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.

2. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuo dalyvavimo darbinėje veikloje gali būti atleidžiami tik nuteistieji neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, sulaukę valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus ir ribotai pakaltinami nuteistieji, nepilnamečiai nuteistieji, kurie mokosi bendrojo ugdymo arba profesinio mokymo įstaigose, nėščios moterys ir vaikų iki trejų metų turinčios motinos.

3. Konkreti darbinė veikla, kuria siūloma užsiimti nuteistajam, parenkama, kiek tai įmanoma, atsižvelgiant į jo darbingumą, įgytą profesiją ar specialybę, turimus darbo įgūdžius, darbo patirtį ar kvalifikaciją. Siekdama, kad nuteistasis įgytų daugiau darbo įgūdžių, pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga turi siekti, kad nuteistųjų darbinės veiklos pobūdis būtų reguliariai keičiamas, taip pat kad darbinės veiklos atlikimo laikas netrukdytų nuteistajam dalyvauti pasimatymuose, išvykti į namus ir vykdyti jo socialinės reabilitacijos plane nurodytas priemones.

4. Neturintys teisės išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistieji darbine veikla gali užsiimti tik pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytą išimtį. Paprastai šie nuteistieji užsiima pataisos įstaigos ūkio priežiūros, nuteistųjų buities sąlygų gerinimo, pataisos įstaigos ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijų tvarkymo, produkcijos gamybos veiklomis. Konkrečią darbinę veiklą atlikti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama tik užtikrinus jų apsaugą ir priežiūrą. Trumpesnes kaip vienerių metų trukmės laisvės atėmimo bausmes atliekantys nuteistieji produkcijos gamybos veiklomis paprastai neužsiima.

5. Pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga gali sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla vykdymo pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje ar už šių įstaigų teritorijos ribų. Jei pagal sutartis su asmenimis neturinčių teisės išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistųjų darbinę veiklą vykdoma už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, pataisos įstaiga užtikrina šių nuteistųjų apsaugą ir priežiūrą. Sutarties dėl nuteistųjų užimtumo darbine veikla vykdymo pavyzdinę formą tvirtina Kalėjų departamento direktorius.

6. Drausmės grupės sąlygomis laikomi nuteistieji darbine veikla užsiima tik pataisos įstaigos teritorijoje.

131 straipsnis. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje vykdomo nuteistųjų užimtumo darbine veikla sąlygos

1. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje ir šio Kodekso 130 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju vykdomas nuteistųjų užimtumas darbine veikla nelaikomas darbo santykiais, darbo teisinius santykius reguliuojantys teisės aktai šios veiklos vykdymo nereglamentuoja, išskyrus šiame Kodekse numatytus atvejus.

2. Pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijoje vykdomos nuteistųjų užimtumo darbine veikla sąlygos:

1) konkrečią darbinę veiklą, kurią nuteistajam pavedama atlikti, taip pat šios veiklos atlikimo pradžią ir pabaigą nustato pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos direktorius arba jų įgalioti asmenys; nesant nuteistojo rašytinio sutikimo, jam negali būti pavedama darbine veikla užsiimti švenčių ir poilsio dienomis;

2) nuteistieji darbine veikla užsiima penkias dienas per savaitę, ne ilgiau kaip aštuonias valandas per dieną, o tais atvejais, kai dėl darbinės veiklos specifikos negalima laikytis nuteistiesiems nustatytos kasdienės ar kassavaitinės dalyvavimo darbinėje veikloje trukmės, *mutatis mutandis* vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, nuteistųjų darbinės veiklos trukmė gali būti nustatoma pagal suminę darbinės veiklos laiko apskaitą; nuteistajam gali būti leidžiama darbine veikla užsiimti ilgiau negu šiame punkte nustatytą laiką tik esant rašytiniam nuteistojo sutikimui ir jei ilgesnis nuteistojo užimtumo darbine veikla laikas netrukdyt jam dalyvauti pasimatymuose ir vykdyti jo socialinės rehabilitacijos plane nurodytų priemonių;

3) už darbinės veiklos rezultatus, atsižvelgdama į šios veiklos sudėtingumą, apimtis ir veiklai atlikti skirtą laiką, pataisos įstaiga arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojanti įstaiga nuteistiesiems moka pinigines išmokas, kurių apskaičiavimo tvarką nustato Kalėjų departamento direktorius; darbine veikla pataisos įstaigoje užsiimantiems nuteistiesiems pinigines išmokas mokamos iš Socialinės paramos nuteistiesiems fonde sukauptų lėšų;

4) už vienerius dalyvavimo darbinėje veikloje metus nuteistiesiems suteikiamas dvidešimt darbo dienų trukmės poilsio laikas, kurio metu jiems mokama piniginė išmoka; nuteistųjų pageidavimu jiems per vienerius metus gali būti suteikiamas iki 10 darbo dienų trukmės papildomas poilsio laikas, kurio metu piniginė išmoka nemokama;

5) nuteistieji, kuriems darbinės veiklos atlikimo metu buvo padaryta žala, turi teisę į žalos atlyginimą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka;

6) laikas, kurį nuteistieji dalyvauja darbinėje veikloje, neįskaitomas į valstybinio socialinio draudimo stažą; šie nuteistieji Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali draustis savanorišku valstybiniu socialiniu draudimu arba sudaryti pensijos sutartis su pensijų fondais, taip pat būti pensijų programos dalyviais.

3. Už nuteistųjų dalyvavimą darbinėje veikloje priskaičiuotas pinigines išmokas pataisos įstaiga, atlikusi šio Kodekso 133 straipsnyje nurodytas išskaitas, perveda į pataisos įstaigos administruojamas šių nuteistųjų asmenines sąskaitas.

132 straipsnis. Minimali nuteistųjų dalyvavimo darbinėje veikloje trukmė ir atsisakymo dalyvauti darbinėje veikloje pasekmės

1. Pataisos įstaigos administracija, sudarydama nuteistųjų užimtumo darbine veikla grafikus, užtikrina, kad:

1) kiekvienas nuteistasis, išskyrus nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistus ir šios dalies 2 punkte nurodytus nuteistuosius, darbine veikla užsiimtų ne mažiau kaip 80 valandų per mėnesį;

2) nuteistieji, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose ar studijuoja aukštųjų mokyklų nuolatinės formos studijų programose, darbine veikla užsiimtų ne mažiau kaip 40 valandų per mėnesį.

2. Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka ir sąlygomis nuteistasis laikinai atleidžiamas nuo dalyvavimo darbinėje veikloje dėl sveikatos būklės (pagal gydytojo išvadą) arba kai atlieka šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, taip pat pasiruošti ir laikyti egzaminus.

3. Nuteistajam atlikus šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, jam laikinai nustatoma iki 40 valandų ilgesnė negu šio straipsnio 1 dalyje nurodyta privaloma dalyvavimo darbinėje veikloje trukmė per mėnesį tol, kol nuteistasis šioje veikloje sudalyvaus visą laiką, kurį būtų privalėjęs skirti atlikdamas šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą.

4. Nuteistajam atsisakius užsiimti pataisos įstaigos administracijos pasiūlyta darbine veikla arba atsisakius šioje veikloje dalyvauti šiame straipsnyje nurodytą laiką, toks nuteistasis negali būti skatinamas, jam draudžiama išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, įsigyti asmeninių daiktų (išskyrus higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių įsigijimą), naudotis asmeniniais elektros prietaisais. Šioje dalyje nustatyti draudimai nuteistajam netaikomi praėjus mėnesiui po to, kai jis pareiškia norą užsiimti darbine veikla ir ja užsiima šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laiką.

133 straipsnis. Išskaitos iš nuteistųjų piniginių išmokų

1. Iš darbinėje veikloje dalyvaujantiems nuteistiesiems priskaičiuotų piniginių išmokų pataisos įstaiga atskaito dešimt procentų į nuteistojo neliečiamą asmeninės sąskaitos dalį, kurios naudoti nuteistasis neturi teisės. Ypatingais atvejais bausmės atlikimo metu pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno leidimu nuteistasis gali panaudoti pinigus, turimus neliečiamoje asmeninės sąskaitos dalyje. Likusi šioje sąskaitoje pinigų suma nuteistajam išduodama tik jį paleidžiant iš pataisos įstaigos arba nuteistojo prašymu pervedama į nuteistojo nurodytą asmeninę sąskaitą jį perkėlus į atvirą koloniją ar pusiauinkelės namus.

2. Atlikus šio straipsnio 1 dalyje nustatytas išskaitas, iš likusios piniginės išmokos sumos atskaitoma pagal vykdomuosius raštus ir kitus vykdomuosius dokumentus Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Išlaikymas nepilnamečiams vaikams ir bausmės atlikimo metu valstybei padarytos žalos atlyginimas skaičiuojami nuo visos nuteistajam priskaičiuotos piniginės išmokos sumos bei visų kitų pajamų rūšių ir atskaičiuojami iki išskaitų į nuteistojo neliečiamą asmeninės sąskaitos dalį.“

32 straipsnis. XI skyriaus papildymas antruoju² skirsniu

Papildyti Kodekso XI skyrių antruoju² skirsniu:

„ANTRASIS² SKIRSNIS

**LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĘ ATLIEKANČIŲ NUTEISTŲJŲ DARBAS UŽ PATAISOS
ĮSTAIGOS ARBA NUTEISTŲJŲ DARBINĘ VEIKLĄ ORGANIZUOJANČIOS ĮSTAIGOS
TERITORIJOS RIBŲ**

134 straipsnis. Nuteistųjų teisės įsidarbinti už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų įgyvendinimo tvarka

1. Turintiems teisę išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistiesiems gali būti leidžiama dirbti pataisos įstaigos arba pačių surastą darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų.

2. Pataisos įstaiga leidžia turinčiam teisę išvykti už pataisos įstaigos ribų be sargybos arba be palydos nuteistajam sudaryti darbo sutartį, jei nuteistojo darbas neprieštarauja jo socialinės reabilitacijos tikslams, nuteistojo darbo laikas per mėnesį yra ne trumpesnis už laiką, nurodytą šio Kodekso 132 straipsnio 1 dalyje, ir nuteistąjį įdarbinantis asmuo įsipareigoja jo darbo užmokestį pervesti į pataisos įstaigos administruojamą nuteistojo asmeninę sąskaitą.

3. Nuteistiesiems draudžiama sudaryti darbo sutartis, jei darbo pobūdis susijęs su ilgiau nei vieną dieną trukančiomis komandiruotėmis Lietuvos Respublikos teritorijoje arba komandiruotėmis už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

4. Šiame skirsnyje nustatytais sąlygomis nuteistieji gali būti priimami į darbą ir nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančioje įstaigoje.

135 straipsnis. Nuteistųjų darbo, kurio vieta yra už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, ypatumai

1. Už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų dirbančių nuteistųjų darbo santykius, valstybinio socialinio draudimo ir valstybinio socialinio draudimo stažo klausimus reguliuoja Darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymas ir kiti darbo teisinius santykius reglamentuojantys teisės aktai.

2. Visas šiame straipsnyje nurodytų nuteistųjų darbo užmokestis pervedamas į pataisos įstaigos administruojamą nuteistojo asmeninę sąskaitą, iš kurios pataisos įstaigos administracija kartą per mėnesį atskaito dešimt procentų nuteistojo darbo užmokesčio dydžio sumą ir ją perveda į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Likus trims mėnesiams iki galimo nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos datos, o jei lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos nuteistajam netaikomas, – likus trims mėnesiams iki bausmės pabaigos, nuteistasis atleidžiamas nuo išskaitų į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

3. Į šiame straipsnyje nurodytų nuteistųjų, kuriems leidžiama su savimi turėti pinigų, pataisos įstaigos administruojamas sąskaitas pervestas darbo užmokestis, atlikus įskaitą į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną pervedamas į nuteistojo nurodytą asmeninę kredito įstaigos sąskaitą.

4. Už pataisos įstaigos arba nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų dirbantiems nuteistiesiems jų atostogų metu Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais gali būti leista parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus.“

33 straipsnis. 139 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 139 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nuteistųjų kolektyvo tarybų ir nevyriausybinių organizacijų veikla turi neprieštarauti nuteistųjų užimtumo, socialinės reabilitacijos darbo, mokymosi, režimo, ir saugumo ir socialinės reabilitacijos interesams.“

34 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos paskatinimo priemonės

1. Už nepriekaištingą elgesį ir pažangą mažinant nusikalstamo elgesio riziką laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriamos šios paskatinimo priemonės:

~~1) padėka;~~

21) teisės vieną kartą papildomai paskambinti telefonu suteikimas;

32) ~~trijų papildomų ilgalaikių arba trumpalaikių pasimatymų per vienerius metus suteikimas~~ **teisės vieną kartą papildomai pasimatyti suteikimas;**

43) paskirtos nuobaudos už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą panaikinimas prieš terminą;

54) pasivaikščiojimo laiko pailginimas ne daugiau kaip dviem valandomis;

65) didžiausios pinigų sumos, už kurią nuteistasis gali per mėnesį ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti asmeninių daiktų**, padidinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma;

76) ~~leidimas nepilnamečiams pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti iki aštuonių valandų išvykti už pataisos namų teritorijos ribų pasimatyti su artimaisiais arba dėl švietimo, dalyvavimo resocializacijos priemonėse, kultūros, sporto ar kituose ne pataisos įstaigoje organizuojamuose renginiuose;~~

87) papildomos trumpalaikės išvykos į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus suteikimas;

9) ~~atlikusiems ne mažiau kaip vienerius metus, o nepilnamečiams, atlikusiems ne mažiau kaip šešis mėnesius paskirtos bausmės, perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę.~~

2. ~~Nepilnamečiams nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, gali būti leidžiama kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius iki aštuonių valandų išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų tik su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis arba pataisos įstaigos darbuotojais.“~~

35 straipsnis. 141 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 141 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„141 straipsnis. Paskatinimo priemonių skyrimo nuteistiesiems tvarka

1. Šio Kodekso 140 straipsnio 1 dalyje numatytos paskatinimo priemonės skiriamos ~~tam~~ **įgalioto pareigūno pataisos įstaigos direktoriaus** nutarimu arba ~~įsakymu~~. Turinčių teisę skirti paskatinimo priemonės laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems pareigūnų sąrašą ir jų įgaliojimus skiriant paskatinimo priemonės nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

32. Paskatinimas, kuriuo leidžiama papildomai paskambinti telefonu, gauti pasimatymą, ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti asmeninių daiktų** už didesnę pinigų sumą ar suteikiama papildoma trumpalaikė išvyka į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus, gali būti skiriamas tik nuteistiesiems, kurie pagal šį Kodeksą turi teisę paskambinti telefonu, gauti pasimatymą, ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti asmeninių daiktų** ar gauti trumpalaikę išvyką iš pataisos įstaigos.

43. Paskatinimas – padidinti didžiausią ~~apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **pinigų** sumą, **už kurią nuteistasis gali įsigyti asmeninių daiktų**, nuteistajam gali būti taikomas ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

54. Kalėjime laikomiems nuteistiesiems pasivaikščiojimo laikas paskatinimo tvarka pailginamas ne ilgiau kaip vieną mėnesį.

65. Paskatinimo tvarka nuteistajam gali būti prieš terminą panaikinama vienu metu viena pirmiau paskirta nuobauda.

76. Konkreti paskatinimo priemonė nuteistajam parenkama atsižvelgiant į tai, kokią teigiamą įtaką nuteistojo elgesiui galėtų padaryti šios paskatinimo priemonės skyrimas.

8. ~~Padėka kaip paskatinimas gali būti paskelbta ir žodžiu. Iš paskatinimų, kuriais suteikiami trys papildomi trumpalaikiai arba ilgalaikiai pasimatymai per vienerius metus, leidžiama~~

nepilnamečiam nuteistajam pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti už pataisos namų teritorijos ribų. Vienu nutarimu arba įsakymu galima suteikti tik vieną papildomą trumpalaikį arba ilgalaikį pasimatymą, leisti vieną kartą nepilnamečiui išeiti už pataisos namų teritorijos ribų.

9. Paskatinimas, kuriuo leidžiama trumpalaikė išvyka į namus arba leidžiama atostogų metu parvykti į namus, skiriamas pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu, o paskatinimas, kuriuo nuteistasis perkeliamas į lengvąją arba paprastąją grupę, — pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu.

10. Leidimą nepilnamečiams nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius duoda pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu. Vienu įsakymu galima leisti tik vieną kartą nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitą ne pataisos įstaigoje organizuojamą renginį.

117. Apie paskatinimo priemonės paskyrimą paskelbiama nuteistajam.“

36 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„142 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos nuobaudos

1. Už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą nuteistiesiems gali būti skiriamos šios nuobaudos:

1) papeikimas;
2) pataisos įstaigos patalpų ir teritorijos tvarkymas be eilės didžiausia pinigų sumos, už kurią nuteistieji gali per mėnesį nusipirkti asmeninių daiktų, sumažinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma iki trijų mėnesių;

3) draudimas iki vieno mėnesio vieną mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti asmeninių daiktų (išskyrus higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių įsigijimą);

4) vienos bazinės socialinės išmokos dydžio įmoka į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą.

2. Nuteistiesiems, sistemingai pažeidinėjantiems arba itin piktybiškai pažeidusiems režimą, gali būti skiriamos šios nuobaudos: skiriama nuobauda – perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki trisdešimt parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki penkių parų.

1) panaikinta paskirta paskatinimo priemonė – perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę;

2) pataisos namuose ir kalėjimuose paprastosios grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų (išskyrus nepilnamečius nuteistuosius) perkėlimas į drausmės grupę nuo trijų mėnesių iki vienerių metų;

3) pataisos namuose ir kalėjimuose paprastosios arba drausmės grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki trisdešimt parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki penkių parų.

3. Nėščioms moterims ir turinčioms vaikų iki trejų metų motinoms, taip pat asmenims, kurie dėl medicininių priežasčių negali būti perkelti į kamerų tipo patalpas, šio straipsnio 2 dalies 3 punkte dalyje nustatyta nuobauda neskiriama, o jeigu buvo paskirta, – nevykdoma.“

37 straipsnis. 143 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 143 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„143 straipsnis. Nuobaudų skyrimo atliekantiems laisvės atėmimo bausmę nuteistiesiems tvarka

1. Šio Kodekso 142 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos nuobaudos skiriamos tam įgalioto pareigūno pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu arba įsakymu. Turinčių teisę skirti nuobaudas pareigūnų sąrašą ir jų įgaliojimus nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

2. Skiriant nuobaudas, atsižvelgiama į pažeidimo padarymo aplinkybes, į paskirtų nuobaudų kiekį ir pobūdį, taip pat į nuteistojo rašytinį pasiaiškinimą dėl pažeidimo. Skiriamos nuobaudos turi atitikti padaryto pažeidimo sunkumą ir pobūdį.

3. Nuobauda gali būti skiriama tik pažeidimą padariusiam nuteistajam. Už kelis vienu metu padarytus pažeidimus skiriama viena nuobauda.

4. Nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per dešimt parų nuo pažeidimo atskleidimo dienos, o jei dėl pažeidimo buvo atliekamas tyrimas, – nuo tyrimo pabaigos dienos, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo pažeidimo padarymo dienos.

5. Paskirta nuobauda vykdoma tuoj pat ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos paskyrimo. Nuobauda, kuri nebuvo pradėta vykdyti per vieną mėnesį nuo jos paskyrimo dienos, **išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą nuobaudą**, nebevykdoma.

6. Pakartotinai perkelti nuteistąjį iš paprastosios grupės į lengvąją grupę galima ne anksčiau kaip po vienerių metų, o nepilnametį nuteistąjį – ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo nuobaudos paskyrimo dienos. Jeigu paskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą nuobaudą nuteistasis savo asmeninėje sąskaitoje neturi lėšų arba jų turi nepakankamai, kad būtų iš karto sumokėta paskirta įmoka į Socialinės paramos nuteistiesiems fondą, šio Kodekso 142 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta nuobauda laikoma įvykdyta, kai iš nuteistojo asmeninės sąskaitos pataisos įstaigos administracija atskaito šiai įmokai ar likusiai jos daliai sumokėti reikalingas lėšas.

7. Nuobaudos – papeikimas, paskyrimas be eilės budėti pataisos įstaigos patalpose ir tvarkyti teritoriją – skiriamos žodžiu arba raštu tam įgalioto pareigūno įsakymu arba nutarimu. Kitos šio Kodekso 142 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos nuobaudos skiriamos pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu. Šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nustatytos nuobaudos skiriamos tik tais atvejais, kai yra pataisos įstaigos Drausmės komisijos teikimas. Drausmės komisijos sudarymo tvarką ir kompetenciją nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

8. Nuteistasis turi teisę šio Kodekso 183 straipsnyje nustatyta tvarka apskusti jam paskirtą nuobaudą aukštesniam pagal pareigas pareigūnui. Skundo padavimas nuobaudos vykdymo nesustabdo. Aukštesnis pagal pareigas pareigūnas nuobaudą sušvelnina arba ją panaikina, jeigu ją paskyręs pareigūnas viršijo savo įgaliojimus, netinkamai įvertino pažeidimo padarymo aplinkybes arba jeigu nuobauda paskirta nepadariusiam pažeidimo nuteistajam.

98. Jeigu nuteistajam per vienerius metus **šešis mėnesius**, o nepilnamečiui nuteistajam per šešis **tris** mėnesius nuo nuobaudos atlikimo dienos nepaskiriama nauja nuobauda, jis laikomas neturinčiu nuobaudų.

109. Apie nuobaudos, išskyrus žodžiu skiriamą nuobaudą, paskyrimą nuteistajam paskelbiama pasirašytinai. **Nutarimo, kuriuo nuteistajam paskirta nuobauda, kopija įteikiama nuteistajam.**“

38 straipsnis. 144 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti 144 straipsnį netekusiu galios.

144 straipsnis. Laikinas nuteistojo izoliavimas

Kai kitomis priemonėmis negalima užkirsti kelio šiurkščiam teisės pažeidimui ir būtina pažeidimą padariusį nuteistąjį, išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 3 dalyje nurodytus asmenis, laikinai, kol nėra pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno, izoliuoti, jis gali būti laikinai perkeltas į kamerų tipo patalpas. Toks nuteistojo laikinas izoliavimas galimas tik iki pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno atvykimo į pataisos įstaigą, bet ne ilgiau kaip dvidešimt keturioms valandoms, ir nelaikomas nuobauda. Jeigu už padarytą režimo pažeidimą paskiriama nuobauda – perkėlimas į kamerų tipo patalpas, laikino izoliavimo laikas įskaitomas į bendrą nutarimu paskirtos nuobaudos laiką.

39 straipsnis. 145 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 145 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„145 straipsnis. Nuteistųjų laikymo sąlygos kamerų tipo patalpose

1. Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalies 3 punkte dalyje nurodytą nuobaudą, ~~į darbą nevedami laikinai atleidžiami nuo darbinės veiklos~~. Perkelti į kamerų tipo patalpas nuteistieji neturi teisės gauti pasimatymų (išskyrus teisę susitikti su advokatu), smulkiųjų

~~paketų siuntų (perdavimų), siųsti laiškus (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 100, 109 ir 183 straipsniuose nurodytas teises), taip pat paskambinti telefonu (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 101 straipsnyje nurodytą teisę).~~ Jiems neleidžiama ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti ir (ar) turėti asmeninių daiktų, išskyrus drabužius, avalynę, higienos reikmenų įsigijimą reikmenis ir kanceliarines prekes, turėti maisto produktų ir kitų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytų daiktų.~~ Šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama skaityti knygas, žurnalus, laikraščius ir kitą literatūrą, kasdien vieną valandą, o nepilnamečiams, neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniams (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas pasivaikščioti.

~~3. Sergantiems tuberkulioze nuteistiesiems, kurie atlieka šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą nuobaudą, gyvenamojo ploto norma vienam asmeniui negali būti mažesnė kaip penki kvadratiniai metrai. Šiems nuteistiesiems, taip pat neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniams (pagal gydytojo išvadą) kasdien turi būti leidžiama ne mažiau kaip dvi valandas pasivaikščioti.~~

4 2. Kamerų tipo patalpose nuteistieji Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalyje nurodytą nuobaudą, laikomi rakinamose kameroje.“

40 straipsnis. 148 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 148 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pataisos įstaigose ir valstybės įmonėse prie pataisos įstaigų **Kalėjime, pataisos namuose ir šiose įstaigose laikomus nuteistuosius įdarbinusioje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje arba kitos teisinės formos juridiniame asmenyje** gali būti organizuojamas nuteistųjų profesinis mokymas. Nuteistieji turi teisę pasirinkti profesiją, kurios mokysis pagal pataisos įstaigos administracijos pateiktą sąrašą ir turimą mokymo bazę.“

2. Pripažinti netekusia galios 148 straipsnio 3 dalį.

3. Nepilnamečių profesinis mokymas vyksta neviršijant darbo dienos trukmės.

41 straipsnis. 150 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 150 straipsnį.

~~150 straipsnis. Nuteistųjų atleidimas nuo darbo pataisos įstaigose egzaminams laikyti~~

~~Pataisos įstaigose baigiamiesiems kvalifikaciniams egzaminams laikyti nuteistieji atleidžiami nuo darbo pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Nuteistųjų atleidimo nuo darbo pataisos įstaigose egzaminams laikyti tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.~~

42 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 152 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) paskambinti telefonu, gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškus, ~~smulkiųjų paketų, pašto arba perduodamus siuntinius~~ **siuntas (perdavimus)** ir pasimatymus;“.

2. Pripažinti netekusia galios 152 straipsnio 4 dalį.

~~4. Pasibaigus Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytam atleidimo nuo darbo laikotarpiui, šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nuteistosios dirba pataisos namų administracijos nurodytą darbą.~~

43 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 154 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teisę be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turi nuteistasis, kuriam pataisos įstaigos administracija leidžia dirbti darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos **ar nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančios įstaigos teritorijos ribų, arba nuteistasis priimtas į darbą nuteistųjų darbinę veiklą organizuojančioje įstaigoje šio Kodekso XI skyriaus antrajame² skirsnyje nurodytomis sąlygomis**, arba mokytis už pataisos įstaigos teritorijos ribų esančioje **bendrojo ugdymo, profesinio mokymo įstaigoje ar studijuoti aukštosios mokyklos**

nuolatinės formos studijų programoje, arba dalyvauti įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones už pataisos įstaigos teritorijos ribų ir kuris atitinka visas šias sąlygas:

- 1) ~~atlieka bausmę pataisos namuose paprastosios arba lengvosios grupės sąlygomis lengvojoje grupėje;~~
- 2) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;
- 3) neatlieka laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės;
- 4) nėra pripažintas pavojingu recidyvistu ar ribotai pakaltinamu;
- 5) neturi galiojančios nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytus teisės **aktų** pažeidimus;
- 6) ~~dirba arba mokosi, užsiima individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla (išskyrus nuo dalyvavimo darbinėje veikloje atleistus nuteistuosius);~~
- 7) neserga pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiamąja liga, kuri plinta lašeliniu būdu per orą.“

44 straipsnis. 167 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 167 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„167 straipsnis. **Nuteistųjų Laisvės laisvės** atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantiems nuteistiesiems taikomos poveikio priemonės **bausmė pataisos priemonės**

1. **Nuteistiesiems Laisvės laisvės** atėmimo iki gyvos galvos **bausmė** bausmę atliekantiems nuteistiesiems taikomos šio Kodekso XI skyriaus **antrajame, antrajame¹, pirmajame, ir trečiajame ir ketvirtajame** skirsnuose **nurodytos pataisos** numatytos poveikio priemonės.

2. Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekančių nuteistųjų bendrasis ugdymas ir profesinis mokymas organizuojamas šio Kodekso 147, 148, 149 ir 150 straipsniuose nustatyta tvarka.

3. Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantys nuteistieji gali dirbti, jeigu patys to pageidauja, kalėjimo arba pataisos namų administracijos parinktą darbą. Dirbantiems laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantiems nuteistiesiems taikomos šio Kodekso 125, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 134 ir 135 straipsnių nuostatos.“

45 straipsnis. 169 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 169 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„169 straipsnis. Terminuoto **Arešto, terminuoto** laisvės atėmimo, ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos ir arešto bausmės atliekančių nuteistųjų materialinės atsakomybės pagrindai ir dydis

1. Terminuoto **Arešto, terminuoto** laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantys nuteistieji atsako už bausmės atlikimo metu valstybei padarytą žalą:

1) už žalą, padarytą atliekant darbinės pareigas **darbinę veiklą**, – tiek, kokio dydžio žalos atlyginimą nustato Lietuvos Respublikos darbo **teisinius santykius reglamentuojantys** įstatymai;

2) už žalą, padarytą kitokiais veiksmais, – tiek, kokio dydžio žalos atlyginimą nustato Civilinis kodeksas.

2. **Arešto bausmę** atliekantys nuteistieji už bausmės atlikimo metu padarytą valstybei žalą atsako tiek, kokio dydžio žalos atlyginimą nustato Civilinis kodeksas.“

46 straipsnis. 175 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 175 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. **Pataisos įstaigos administracija privalo vykdyti švietėjišką, aiškinamąją ir kitokią prevencinę veiklą, skatindama nuteistuosius atsisakyti tabako gaminių, Laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji, sergantys priklausomybės nuo alkoholio, ir narkotinių ar kitų psichiką veikiančių** arba psichotropinių medžiagų ligomis, jų rašytiniu pageidavimu gali būti gydomi nuo šių ligų laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu, ir užtikrinti reikiamas sąlygas priklausomybės ligomis sergantiems nuteistiesiems gydytis nuo šių ligų.“

47 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 2 ir 4 straipsniai, 7 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnio 2 dalis, 9 straipsnio 2 dalis, 10 straipsnio 2 dalis, 11 straipsnio 2 dalis, 12 straipsnio 2 ir 4 dalys, 13 straipsnio 2 dalis, 14, 18, 22–37, 39–41, 42 straipsnio 2 dalis ir 43–45 straipsniai įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras ir Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorius iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Įsigaliojus šiam įstatymui pataisos įstaigos per tris mėnesius suskirsto nuteistuosius į grupes, kuriose jie turi atlikti bausmę pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 68 straipsnio nuostatas. Į kitas nuteistųjų grupes neperkeliami nuteistieji, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo bausmę atliko:

- 1) lengvojoje grupėje, jei juos reikėtų perkelti į paprastąją arba drausmės grupę;
- 2) paprastojoje grupėje, jei juos reikėtų perkelti į drausmės grupę.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji, kurie šiam įstatymui įsigaliojus neatitinka Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 69 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų, toliau atlieka bausmę pusiaukelės namuose, išskyrus atvejus, kai jie privalo būti grąžinti į pataisos namus dėl padarytų bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimų.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo nuteistiesiems išduoti leidimai išvykti be sargybos arba be palydos galioja tol, kol jie bus panaikinti dėl pasikeitusių darbo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo arba dalyvavimo įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones sąlygų, arba kol teisė nuteistajam išvykti be sargybos arba be palydos nebus atimta dėl jam nustatyto režimo reikalavimų arba elgesio taisyklių pažeidimo.

6. Sprendžiant klausimus dėl nuteistųjų perkėlimo iš vienos grupės į kitą arba dėl jų trumpalaikių išvykų iš pataisos įstaigos, laikoma, kad nuteistieji užsiėmė darbine veikla, jeigu jie iki šio įstatymo įsigaliojimo dirbo pataisos įstaigos administracijos pasiūlytą darbą arba užsiėmė individualia darbine veikla.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
20 15 0830